

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.2.36.2015.RS

Warszawa, 16 grudnia 2015 r.

**Pani
Bożena Kaźmierczak
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Wiskitkach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 26 do 27 listopada 2015 roku kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiskitkach.

Przedmiotem kontroli był stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionej kadry, prawidłowość przyznawania zasiłków okresowych oraz sposób kompletowania dokumentów w celu uzyskania skierowania do domów pomocy społecznej w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 07.12.2015 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na dzień kontroli w Ośrodku pracownicy socjalni zatrudnieni byli (w przeliczeniu na etaty) w liczbie 5 etatów. Podczas kontroli ustalono, że teren Gminy Wiskitki zamieszkuje 9 616 mieszkańców (stan na dzień 16.11.2015r.). Na jeden etat pracownika socjalnego przypada zatem ok. 1 923 mieszkańców Gminy. Ponadto, jak poinformowała Kierownik jednostki na jednego pracownika socjalnego przypada średnio 56 środowisk objętych pomocą.

W związku z powyższym Ośrodek spełnia ustawowy wymóg zatrudnienia wskazany w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk.

Zespół kontrolny dokonał analizy akt osobowych wszystkich pracowników socjalnych oraz Kierownika Ośrodka, Głównej Księgowej.

W czasie kontroli stwierdzono, że osoba kierująca Ośrodkiem spełnia wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej. Kierownik posiada wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Osoba zatrudniona na stanowisku Głównej Księgowej spełnia wymagania w zakresie posiadanego wykształcenia, określone w art. 54 ust 2 pkt. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Skontrolowani pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu na podstawie art. 156 ust. 1, art. 156 ust. 3a oraz art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację 15 osób, którym udzielono wsparcia w formie zasiłków okresowych w 2014 – 2015 roku. Akta poszczególnych klientów były prowadzone starannie, dokumenty ułożone zgodnie z chronologią postępowania administracyjnego, jednak nieponumerowane.

Ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku okresowego każdorazowo odbywało się na wniosek strony. Były one podpisywane przez wnioskodawcę oraz rejestrowane przez pracownika Ośrodka, co jest zgodne z zapisem art. 63 § 3 k.p.a.

Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców sporządzano wywiady środowiskowe. Były one przeprowadzane w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Informacje zawarte w wywiadach pozwalały na ustalenie sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, zdrowotnej i dochodowej świadczeniobiorców. Wywiady środowiskowe wypełniane były wyjątkowo rzetelnie, zawierały diagnozę oraz obszerny opis sytuacji osób i rodzin korzystających ze wsparcia GOPS.

Analiza spraw pod kątem dokumentowania pracy socjalnej realizowanej na rzecz osób korzystających z pomocy wykazała, iż kwestionariusze wywiadów środowiskowych zawierały informacje na temat prowadzonej pracy socjalnej. Zespół kontrolny stwierdził adekwatność prowadzonych wpisów w tym zakresie do indywidualnej sytuacji klientów. Ponadto niektóre akta uzupełniane były notatkami służbowymi sporządzanymi na okoliczność działań podejmowanych przez pracowników w ramach pracy socjalnej w środowisku.

Pracownicy socjalni Ośrodka przy realizacji pracy socjalnej korzystali z narzędzia jakim jest kontrakt socjalny.

Do wywiadów środowiskowych dołączano niezbędne dokumenty oraz liczne oświadczenia, w tym oświadczenia o stanie majątkowym zgodnie z zapisami art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy

społecznej. Ponadto Ośrodek przeprowadzał postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców.

Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały wszystkie niezbędne elementy wskazane w art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. Prawidłowo oznaczony był organ wydający, wskazana była podstawa prawna, rozstrzygnięcie, indywidualne oraz rozbudowane faktyczne i prawne uzasadnienie, pouczenie. Wszystkie decyzje wydawano w terminach, o których mowa w art. 35 i 36 k.p.a.

Zasiłki przyznawane były w prawidłowej wysokości zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, za wyjątkiem 1 postępowania zakończonego decyzją GOPS4611.399.2014 z dnia 11.04.2014 r.

W toku kontroli ustalono, iż w badanych okresie Ośrodek nie skierował żadnej osoby do domu pomocy społecznej. Z wyjaśnień Kierownika jednostki wynika, iż w roku 2014 i 2015 nie odnotowano wpływu wniosków w sprawie. W powyższym okresie Ośrodek kontynuował jedynie finansowanie pobytu w dps 6 osób skierowanych w poprzednich latach. Ponadto Kierownik poinformował, iż Ośrodek nie finansował pobytu osób w placówkach zapewniających całodobową opiekę, prywatnych ani w rodzinnych domach pomocy.

Oceniając realizację zadania pozytywnie z nieprawidłowościami, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku 20 postępowań na 23 skontrolowane stwierdzono, iż w decyzji wskazano termin wypłaty zasiłku przed jej uprawomocnieniem bez nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności, co narusza art. 108 k.p.a.
2. W 6 postępowaniach na 23 skontrolowane zespół inspektorów zwrócił uwagę, iż w rozstrzygnięciach decyzji umieszczano zapis określający terminy wypłaty zasiłków z miesięcznym opóźnieniem przez cały okres, na jaki został zasiłek został przyznany.
3. W badanym okresie wszystkie wydane decyzje administracyjne zawierały potwierdzenia ich odbioru w formie podpisu, jednakże w przypadku 9 decyzji stwierdzono brak daty ich doręczenia, co jest niezgodne z zapisami art. 46 § 1 k.p.a.
4. W sprawie zakończonej decyzją GOPS4611.399.2014 z dnia 11.04.2014 r. do dochodu klienta błędnie wliczono zasiłek okresowy przyznany poprzednią decyzją na okres styczeń – marzec 2014r., stąd przyznano zasiłek 01.04.2014r. w nieprawidłowej wysokości, którego minimalna kwota powinna wynosić 271 zł. Artykuł 8 ustawy o pomocy społecznej w zakresie, w jakim stanowi o utracie dochodu, nie ma przy tym zastosowania, gdyż utracony zasiłek nie jest dochodem osoby lub rodziny – był on świadczeniem, które zostaje przedłużone kolejną decyzją. Zasiłek okresowy powinien być traktowany jako dochód jedynie w sytuacji,

gdy osoba lub rodzina ubiega się o przyznanie innego niż zasiłek okresowy świadczenia z pomocy społecznej.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Stosować art. 108 k.p.a. w sytuacji, gdy z uwagi na wyjątkowo ważny interes strony istnieje konieczność wypłaty zasiłku przed uprawomocnieniem się decyzji administracyjnej.
2. Świadczenie przysługujące za dany miesiąc wypłacać co do zasady w tym samym miesiącu, na który zostało ono przyznane.
3. Stosować art. 46 § 1 k.p.a. w zakresie potwierdzenia przez świadczeniobiorców odbioru decyzji administracyjnych podpisem ze wskazaniem daty jej doręczenia.
4. Zasiłek okresowy przyznany w poprzednich miesiącach, którego wypłata kończy się w miesiącu, w którym jest podejmowana decyzja o przyznaniu kolejnego zasiłku okresowego lub też decyzja podejmowana jest w miesiącu następującym po tym, w którym skończyła się wypłata zasiłku, nie jest dochodem osoby lub rodziny i nie należy wliczać do dochodu tego samego zasiłku.

Zalecam również wprowadzenie obowiązku numerowania kolejnych dokumentów w każdym prowadzonym postępowaniu administracyjnym, co wynika z powszechnie stosowanej praktyki prowadzenia postępowania administracyjnego.

Ponadto proszę o dokonanie w Statucie i Regulaminie Organizacyjnym aktualizacji przepisów prawa, na podstawie których Ośrodek realizuje powierzone zadania oraz wskazanie w Regulaminie godzin przyjęć interesantów przez Kierownika GOPS.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej**

Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 6 000 zł.* ***kto do***

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperek-Biegańska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej